

KRITERIJI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA PRI SLOVENŠČINI V ŠESTEM RAZREDU IN TRETJEM TRILETJU

Učenci pri pouku slovenščine razvijajo predvsem štiri osnovne sporazumevalne zmožnosti: poslušanje, branje, govorjenje in pisanje. Tudi preverjanje in ocenjevanje je zato osredotočeno na te dejavnosti.

Okvirni kriteriji preverjanja in ocenjevanja za te štiri sporazumevalne zmožnosti:

- poslušanje: razumevanje poslušanega;
- branje: tehnika branja, izraznost branja, razumevanje prebranega;
- govorjenje: smiselnost besedila, razumljivost, jezikovna ustreznost in pravilnost, izražanje;
- pisanje: smiselnost besedila, razumljivost, jezikovna pravilnost, upoštevanje značilnosti besedilne vrste, ustvarjalnost, slogovna ustreznost.

PREVERJANJE ZNANJA

S preverjanjem znanja se zbirajo informacije o tem, kako učenec dosega cilje oz. standarde znanja iz učnega načrta, in ni namenjeno ocenjevanju. Pri urah slovenščine znanje preverjamo pred obravnavo nove teme (ugotavljanje predznanja), med obravnavo (sprotno preverjanje) in po obravnavi nove teme (končno preverjanje). Pri sprotne preverjanju pozornost namenjamo obvladovanju posameznih sporazumevalnih dejavnosti, pri končnem pa opazujemo doseganje ciljev in standardov znanja iz učnega načrta. Po obravnavi tematskega sklopa znanje preverimo tudi celostno (ustno ali pisno preverjanje s pomočjo miselnih vzorcev, sodelovalnega učenja, učnih listov ...).

OCENJEVANJE ZNANJA

Ocenjevanje znanja je ugotavljanje in vrednotenje, v kolikšni meri učenec dosega cilje oz. standarde znanja iz učnega načrta ter se opravi po obravnavi novih vsebin in po preverjanju znanja. Učenec mora biti v šolskem letu ocenjen najmanj šestkrat; število pisnih ocen ne sme presegati števila ustnih ocen.

Pisno ocenjevanje predhodno napovemo in je zabeleženo v šolskem koledarju. Ustno ocenjevanje za posamezno učno skupino napovemo pred začetkom takega ocenjevanja.

Učenci morajo obvladati tudi vsebine, ki so jih usvojili v predhodnih obdobjih, saj le tako lahko pokažejo celostno znanje o jeziku/književnosti.

KRITERIJI ZA PISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pri pisnem ocenjevanju znanja (testna oblika – razčlemba besedila) veljajo naslednji kriteriji:

0–45 % = nezadostno (1) 46–62 % = zadostno (2) 63–77 % = dobro (3)

78–89 % = prav dobro (4) 90–100 % = odlično (5)

Tvorbne naloge (poustvarjanje ob danem umetnostnem besedilu, tvorba neumetnostnih besedil, spisi) ocenjujemo celostno:

- **vsebina** (upoštevanje značilnosti predpisane besedilne vrste, razumljiva, smiselna pripoved, vsebinska prepričljivost in izvirnost, jasno opisane osebe, zapis občutij, razpoloženja, točnost preverljivih podatkov, skladnost naslova spisa z vsebino),
- **zgradba** (čas, členitev na uvod, jedro in zaključek, členitev na odstavke, vsebinska in zunanja povezanost delov, čitljivost in urejenost besedila) in
- **jezikovna ustreznost, slog** (zgradba povedi, besedišče, pravopisna in slovnična ustreznost, različni slogovni postopki).

KRITERIJI ZA USTNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pri **ustnem spraševanju** dobi učenec vprašanja iz literarne teorije (književnosti) in iz vsebin jezikovnega pouka (slovnica). Ocenjujemo učenčevo razumevanje, izražanje, doživljanje, sposobnost analize in uporabo ustreznih izrazov iz literarne teorije.

Kriteriji ustnega ocenjevanja so sledeči:

- **odlično (5): učenec odgovarja samostojno, jezikovno pravilno, brez podvprašanj; njegovi odgovori so pravilni, jasni, nedvoumni in kažejo razumevanje povedanega; navaja lastne primere, povezujejo z aktualno problematiko;** Učenec tekoče pripoveduje v knjižni slovenščini. Vsi odgovori so pravilni. Dopusčena je le manjša pomoč učitelja.

Vsi cilji pouka so doseženi.

- **prav dobro (4): učenec odgovarja večinoma samostojno (z enim ali dvema podvprašanjema); jezikovno pravilno; odgovori so ustrezni, razumevanje povedanega z navajanjem znanih primerov;** Učenec tekoče odgovarja v knjižni slovenščini na večino vprašanj. Učitelj ga le delno usmerja. Zna minimalne in temeljne cilje.

- **dobro (3): učenec odgovarja zatikajoče, potrebuje več podvprašanj; odgovori so približni in deloma pravilni;** Učenec odgovarja v knjižni slovenščini ob delni pomoči učiteljevih vprašanj. Pravilno odgovori na več kot polovico vprašanj.

Zna minimalne in temeljne cilje.

- **zadostno (2): učenec brez podvprašanj ne zna odgovarjati, tudi ob pomoči so odgovori pomanjkljivi in le deloma pravilni;** Učenec odgovarja na učiteljeva vprašanja ob precejšnji pomoči, vendar odgovori vsaj na polovico vprašanj. Dopusča se raba pogovornega jezika. Učiteljeva pomoč je sorazmerno večja oziroma precej velika. Usvoji temeljne cilje.

• **nezadostno (1):** učenec ne zna odgovoriti na vprašanja, molči ali daje napačne odgovore, kljub vzpodbudi in dodatnim usmeritvam učitelja. Učenec ne pokaže nikakršnega znanja niti ob zelo veliki pomoči. Ne pozna minimalnih ciljev.

KRITERIJI ZA OCENJEVANJE GOVORNEGA NASTOPA IN DEKLAMACIJ

- vsebina: smiselnost, bogastvo;
- zgradba: razvrščanje podatkov, upoštevanje besedilne vrste, ustrezna dolžina;
- jezik: upoštevanje slogovnih načel in jezikovna pravilnost;
- govorna realizacija: učinkovitost govornega nastopanja (tekoče, razločno, primerna glasnost in hitrost);
- nastop: sproščenost, primernost.

Z navodili za pripravo in natančnejšimi kriteriji so učenci seznanjeni pred izvedbo govornega nastopa.

DOMAČE NALOGE IN DOMAČE BRANJE

Opravljanje domačih nalog in domačih branj je učenčeva dolžnost. Za domače naloge vodimo evidenco o učenčevem delu. Z naslovi knjig, ki jih morajo prebrati za domače branje, so učenci seznanjeni ob začetku šolskega leta ali sproti, vsaj en mesec preden mora biti knjiga prebrana. Z učenci preverimo oz. ocenimo domače in šolsko delo o prebranih knjigah na različne načine (ustna, pisna obnova, pisni test, ustno spraševanje, ocena prebranega domačega branja, mnenje o prebranem domačem branju, govorni nastop, debata, okrogla miza ...).

ZAKLJUČNA OCENA

Učenci imajo zaključeno pozitivno oceno, če usvojijo minimalne standarde znanja iz učnega načrta. Morebitne negativne ocene morajo popraviti.

Končno oceno pri posameznem učencu oblikujemo glede na pridobljene ocene skozi celo šolsko leto, vendar ne z izračunavanjem matematične sredine. Pri zaključevanju ocene upoštevamo še: redno in vestno opravljanje domačih nalog; sodelovanje pri pouku, prizadevnost, odnos do dela (prinašanje potrebščin, opravljanje dolžnosti med poukom ...); napredek učenca skozi šolsko leto. V dobro šteje tudi dodatno delo (sodelovanje na prireditvah, tekmovanjih, literarnih natečajih).

Aktiv učiteljic slovenščine:

Tadeja Klun Lenarčič, Barbara Kavčič